

ΒΙΩΝΟΝΤΑΣ ΕΝΑ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΟ «ΠΟΛΕΜΟ ΦΘΟΡΑΣ»**ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ – Αντιστράτηγος (εα)****11 Μαρτίου 2020**

Στην μακροχρόνια ιστορία των αραβοϊσραηλινών συγκρούσεων ο «πόλεμος των έξη ημερών» (1967) και ο πόλεμος του «Yom Kippur» (1973) αποτελούν τις γνωστότερες κορυφώσεις του θερμού μακρόχρονου ανταγωνισμού των δύο πλευρών. Μεταξύ των δύο αυτών δραματικών κορυφώσεων υπήρξε μια ειρηνική (κατ' επίφαση) περίοδος που συνοδεύθηκε με δεκάδες αιματηρές συγκρούσεις με σημαντικές απώλειες αμφοτέρων και στις τρεις διαστάσεις (γη, θάλασσα, αέρα). Η περίοδος αυτή ονομάστηκε «πόλεμος φθοράς» και διήρκησε τρία χρόνια (1967-1970). Την άγνωστη για πολλούς αυτή περίοδο, η Αίγυπτος εφήρμοσε μια συνεχόμενη στρατηγική δημιουργίας θερμών επεισοδίων σε βάρος του Ισραήλ. Η στρατηγική αυτή αποσκοπούσε να διατηρήσει ζωνρό το διεθνές ενδιαφέρον για τα τεκταινόμενα στην περιοχή, να αποπροσανατολίσει τον αιγυπτιακό λαό από εσωτερικά προβλήματα, να καταστήσει δαπανηρή (στρατιωτικά, οικονομικά, ψυχολογικά) τη συνέχιση της ισραηλινής κατοχής της χερσονήσου του Σινά προετοιμάζοντας παράλληλα μια δυναμική επιχείρηση ανακατάληψης της. Καίτοι η ελληνοτουρκική περίπτωση είναι τελείως διαφορετική, εντούτοις διακρίνουμε σχετική συνάφεια των επιδιώξεων της Άγκυρας στο στρατηγικό επίπεδο. Επιπλέον η τελευταία επιδιώκει και την επιβολή τετελεσμένων σε βάρος των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας μας. Ευτυχώς η Άγκυρα δεν έχει ακόμη καταφύγει στη χρήση θερμών επεισοδίων αλλά η συνεχόμενη προκλητικότητα δείχνει ότι «φλερτάρει» ανοικτά πλέον με αυτήν την πιθανότητα.

Βέβαια η Ελλάδα δεν είναι ο μοναδικός στόχος της τουρκικής επεκτατικότητας. Η Τουρκία έχει προχωρήσει σε μια πρωτόγνωρη αναθεωρητική και διεκδικητική πολιτική σε βάρος γειτόνων, συμμάχων και ουδέτερων. Σε ορισμένα μέτωπα (Συρία κυρίως) οι τουρκικές διεκδικήσεις υποστηρίζονται από στρατιωτικές επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις, ανεξάρτητα της επιτυχίας του επιδιωκόμενου πολιτικού σκοπού, επιφέρουν απώλειες και κόστος αλλά παρέχουν πολύτιμες πολεμικές εμπειρίες στα εμπλεκόμενα τουρκικά στρατεύματα. Φυσικά η Ελλάδα, εκ του μακρόθεν, προσπαθεί να καταλήξει σε χρήσιμα συμπεράσματα για τις ικανότητες των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων και τα βασικά χαρακτηριστικά των επιχειρησιακών τακτικών που χρησιμοποιεί. Αυτό που θα πρέπει να προσελκύσει την προσοχή μας, πέραν της πολυπροβαλλόμενης χρήσης μη επανδρωμένων συστημάτων, είναι η υψηλή κατανάλωση πυρομαχικών ακριβείας. Οι ρυθμοί της κατανάλωσης, καίτοι δεν μιλάμε για μια σύγκρουση μεγάλης κλίμακος,

αποδεικνύονται σημαντικοί και έχουν μειώσει τα αποθέματα των κρίσιμων αυτών πυρομαχικών. Συνέπεια της μείωσης των αποθεμάτων ήταν η στροφή της Άγκυρας προς την Ουάσιγκτον -παρά τις μεταξύ τους τριβές- για αναπλήρωση των πολύτιμων πυρομαχικών. Οι υψηλές καταναλώσεις πυρομαχικών ακριβείας σε μια σύγχρονη σύγκρουση υψηλής έντασης πρέπει να προβληματίσουν την Ελλάδα η οποία μετά από αρκετά χρόνια μηδενικών πολεμικών προμηθειών καλείται να αναπληρώσει τα κενά που δημιουργούνται από τη λήξη ζωής τους και τη φυσιολογική αντικατάσταση τους με πλέον εξελιγμένα. Ενδεχομένως, τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο η συμπλήρωση-ανανέωση εξειδικευμένων πυρομαχικών να έχει μεγαλύτερη προτεραιότητα από την παραγγελία πανάκριβων (αλλά αναγκαίων) κυριών οπλικών συστημάτων.

Αντίστοιχα και τα πρόσφατα γεγονότα στην περιοχή του Έβρου καταδεικνύουν τη αναγκαιότητα ύπαρξης εφεδρικών δυνάμεων (κατάλληλα εκπαιδευμένων και εξοπλισμένων) για την αντικατάσταση-αναπλήρωση των δυνάμεων της πρώτης γραμμής. Οι πρωτόγνωρες επιχειρήσεις αναχαίτισης των παρανόμως εισερχομένων είναι απαιτητικές σε ανθρώπινο προσωπικό (των σωμάτων ασφαλείας και των ενόπλων δυνάμεων) ενώ η ιδιόμορφη αυτή (ασύμμετρη) απειλή ενδέχεται να μονιμοποιηθεί προσθέτοντας και την χερσαία διάσταση στην μέχρι τώρα αεροναυτική φύση της ελληνοτουρκικής αντιπαράθεσης. Κατά συνέπεια προβάλλει αναγκαία η διατήρηση επαρκών δυνάμεων (προσωπικού). Ειδικά στον Στρατό Ξηράς απαιτείται η πρόληψη επαγγελματιών οπλιτών για αναπλήρωση των κενών και αντιμετώπισης του προβλήματος του «γηράσκοντος» προσωπικού. Εκτιμάται αναγκαία και η αύξηση της θητείας στους 12 μήνες, μέτρο που όχι μόνο θα βελτιώσει την χαμηλή στελέχωση των μονάδων αλλά θα επιτρέψει και την ικανοποιητική εκπαίδευση των κληρωτών εξασφαλίζοντας την ύπαρξη ενός καλύτερα εκπαιδευμένου στρατεύματος και εφεδρείας.

Δαπανηρά αμφότερα τα μέτρα αλλά πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι έχουμε εισέλθει σε μια παρατεταμένη περίοδο «μη θερμών επιχειρήσεων φθοράς». Η μετάβαση στο επόμενο στάδιο (θερμής αναμέτρησης) θα αποτελέσει επιλογή του αντιπάλου και η απόφαση του θα εξαρτηθεί και από την εκτίμηση που θα έχει αποκομίσει ως προς την αποτελεσματικότητα του «πολέμου φθοράς» που διεξάγει σε βάρος μας. Στο κείμενο η σημασία της «φθοράς» δεν εκλαμβάνεται περιοριστικά καθώς επεκτείνεται όχι μόνο στα οπλικά συστήματα, πυρομαχικά, στρατευμένο προσωπικό, οικονομία αλλά αναφέρεται επίσης και στην βούληση αντίστασης του λαού και της ηγεσίας. Μάλιστα έχει αποδειχθεί ότι η τελευταία (ηγεσία) είναι περισσότερο επιρρεπής στις ποικιλόμορφες εξωτερικές πιέσεις και πειθαναγκαστικές απειλές.

Η πρόσφατη επιτυχής ελληνική αντίδραση στην καθοδηγούμενη παραβίαση των χερσαίων συνόρων μας, ανύψωσε το ηθικό του λαού και ηγεσίας αλλά εκτιμάται ότι οδηγεί τον αντίπαλο να επιδιώξει δημιουργία

επεισοδίου για να ανατρέψει το ημέτερο επίτευγμα. Κρίνοντας δε από το παρελθόν, η οποιαδήποτε ενέργεια της Άγκυρας θα αποβλέπει στη δημιουργία αρνητικού τετελεσμένου (γεγονότος) σε βάρος μας μεταφέροντας ταυτόχρονα στους δικούς μας ώμους την απόφαση μιας επικίνδυνης (και αγνώστου εξέλιξης) κλιμάκωσης.

Οι παραπάνω εκτιμήσεις δυστυχώς διαβλέπουν μακροχρόνια διάρκεια του ανταγωνισμού και του «πολέμου φθοράς» καθώς η ελληνοτουρκική αντιπαράθεση έχει περισσότερο τη μορφή αγώνα «αντοχής» καίτοι σε ορισμένες περιστάσεις η «ταχύτητα» (υπό την μορφή της άμεσης και επιτυχούς αντίδρασης) προσδίδει το αποφασιστικό πλεονέκτημα. Αν μπορούσαμε, όλοι μας, να κατανοήσουμε αυτήν την πραγματικότητα ίσως και να επιλέγαμε μια πιο συνεπή και αποτελεσματική αντιμετώπιση του τουρκικού επεκτατισμού.

ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΔΑΣΚΑΛΑΚΗΣ- Αντιστράτηγος (εα)

- Πτυχιούχος τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Παντείου Πανεπιστημίου
- Μεταπτυχιακό στις Διεθνείς Σχέσεις και Στρατηγικές Σπουδές στο Πάντειο Πανεπιστήμιο
- Υποψήφιος Διδάκτορας Διεθνών Σχέσεων στο Πάντειο Πανεπιστήμιο
- Διευθυντής Μελετών του Ελληνικού Ινστιτούτου Στρατηγικών Μελετών (ΕΛΙΣΜΕ)
- Συνεργάτης του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων (ΙΔΙΣ)
- Διαλέκτης και συνεργάτης στη Σχολή Εθνικής Αμύνης (ΣΕΘΑ)
- Τηλ: 0030-210-6543131, 0030-6983457318
- E-mail: rafaelmarippo@yahoo.gr